

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Maria Witkowska</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Aneta Gąsińska

po rozpoznaniu 18 stycznia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. L.**

przeciwko **(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S.**

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1.

uznaje za niedozwolone i zakazuje (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. wykorzystywania w umowach z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści:

„§ 11 (...) S.A. nie odpowiada za szkody:

5) wskutek kradzieży pojazdu lub jego części jeżeli:

d) poszkodowany nie przedłożył (...) S.A. dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju”;

2.

zasądza od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. na rzecz T. L. kwotę 137 zł (sto trzydzieści siedem złotych) tytułem kosztów procesu,

3.

nakazuje pobrać od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 600 (sześćset) złotych z tytułu opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy prawa;

4.

zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S..

UZASADNIENIE

Powódka – T. L. w dniu 22 marca 2016 roku wniosła pozew, w którym domagała się wyeliminowania z obrotu prawnego postanowienia zamieszczonego w § 11 ust. 1 pkt 5d stosowanego przez pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. wzorca umownego - Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...) S.A., o treści:

„§ 11 (...) S.A. nie odpowiada za szkody:

5) wskutek kradzieży pojazdu lub jego części jeżeli:

d) poszkodowany nie przedłożył (...) S.A. dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju.”

Jednocześnie powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Powódka wskazała, że jej mąż H. L. w dniu 02 lutego 2014 r. zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia pojazdu Autocasco. Podniosła, iż umowa w § 11 ust. 1 pkt 5d zawiera zakwestionowane postanowienie, na dowód czego przedstawiła Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...). Powódka wywiodła, że dane postanowienie jest niedozwolone w świetle art. 385³ pkt 3 k.c., a klauzula w brzmieniu niemal identycznym została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych pod pozycją 5988, co jak podała nie wyłącza możliwości wytoczenia niniejszego powództwa.

Pozwany - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa w całości, przeprowadzenie określonych dowodów i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, z wyszczególnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany podniósł, że zaprzestał stosowania zakwestionowanej klauzuli. Wskazał, iż uchwałą z dnia 11 stycznia 2016 r., zgodnie z jej § 3 pkt 5, uchylono zawierające tę klauzulę Ogólne Warunki Ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) należących do klientów indywidualnych – wprowadzone uchwałą zarządu (...) (...) S.A. nr (...) z dnia 07 kwietnia 2014 r. Jednocześnie dotychczasowe OWU zostały zastąpione z dniem 24 stycznia 2016 r., zgodnie z § 1 pkt 5 uchwały, Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia pojazdów mechanicznych od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia (Autocasco) należących do klientów indywidualnych (kod: (...)). W nowych OWU skarżona klauzula otrzymała w § 11 pkt 4 d inne, następujące brzmienie: „1. (...) S.A. nie odpowiada za szkody wskutek kradzieży pojazdu, jego części lub jego wyposażenia, jeżeli poszkodowany nie przedłożył (...) dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podana we wniosku ubezpieczeniowym wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie pozostawało w jakimkolwiek związku przyczynowym z kradzieżą lub pojazd został utracony wskutek rozboju”.

Pozwany zaznaczył także, iż umowa ubezpieczenia zawarta została z H. L. w dniu 02 października 2014 r., tj. przed wpisaniem skarżonej klauzuli do rejestru klauzul niedozwolonych. Natomiast w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w dniu 19 lutego 2015 r., wpisano pod numerem 5988 podobną do zakwestionowanej klauzulę, toteż w myśl art. 385¹ § 1 kc od dnia wpisu nie wiąże ona powódki. Dlatego zdaniem pozwanego wniesienie pozwu w niniejszej sprawie nie jest konieczne dla ochrony praw powódki a także innych konsumentów.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S., wpisany do KRS pod numerem (...), prowadzi działalność ubezpieczeniową (k. 29- 36).

Pozwany posługiwał się w obrocie z konsumentami wzorcem umownym „Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych” o kodzie: (...) (OWU k. 7- 13), który zawierał w § 11 ust. 1 pkt 5 ppkt d zakwestionowane przez powódkę postanowienie o następującej treści:

„§ 11 (...) S.A. nie odpowiada za szkody:

5) wskutek kradzieży pojazdu lub jego części jeżeli:

d) uszkodzowany nie przedłożył (...) S.A. dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju.”

Przedmiotowe OWU, z których pochodzi ww. postanowienie pozwany wprowadził z dniem 19 maja 2014 r. na mocy § 1 pkt 1 uchwały Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 07 kwietnia 2014 r. (k. 37- 38).

Utraciły one moc z dniem 24 stycznia 2016 r. na podstawie § 3 pkt 5 uchwały Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 11 stycznia 2016 r. (k. 39- 41).

Dotychczasowe OWU zastąpiły „Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych” o kodzie: (...) (OWU k. 42- 56), o których mowa w § 1 pkt 5 wskazanej uchwały nr (...) z dnia 11 stycznia 2016 r.

W nowych OWU postanowienie otrzymało następujące brzmienie:

„ (...) S.A. nie odpowiada za szkody powstałe wskutek kradzieży pojazdu, jego części lub jego wyposażenia, jeżeli uszkodzowany nie przedłożył (...) S.A. dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu powstania szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie pozostawało w jakimkolwiek związku przyczynowym z kradzieżą lub pojazd został utracony wskutek rozboju”. (§ 11 ust. 1 pkt 4 ppkt d nowych OWU).

Pozwany podnosząc w odpowiedzi na pozew, że zaprzestał stosowania zakwestionowanego postanowienia przyznał, że wykorzystywał dane postanowienie w obrocie, co potwierdzają przedłożone przez niego uchwały zarządu Spółki wprowadzające zmodyfikowane OWU dla klientów indywidualnych.

Wobec niezakwestionowania wiarygodności dołączonego do pozwu wzorca umownego, ani niezgodności zaskarżonego postanowienia z treścią postanowienia zawartego we wzorcu należało uznać za udowodnione, iż był on stosowany przez pozwanego na podstawie art. 230 k.p.c.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie podkreślić należy, iż podnoszona przez pozwanego okoliczność wprowadzenia z dniem 24 stycznia 2016 r. nowego wzorca „Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych” o kodzie: (...) zastępującego „Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych” o kodzie: (...) obowiązujące do 23 stycznia 2016 r., a w związku z tym zaprzestania używania w obrocie dotychczasowego wzorca, z którego pochodzi zakwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienie, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W myśl bowiem art. 479³⁹ k.p.c. z żądaniem uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone można wystąpić również wtedy, gdy pozwany zaniechał jego stosowania, jeżeli od tego zaniechania nie minęło sześć miesięcy. W tej sytuacji, skoro jak wynika z materiału dowodowego, spójnego z twierdzeniami pozwanego, zaniechanie stosowania przez pozwanego skarżonego wzorca OWU nastąpiło w wyniku powzięcia uchwały Zarządu (...) S.A. nr (...) - z dniem utraty mocy starych OWU i przyjęcia nowych OWU od 24 stycznia 2016 r., czyli w ciągu 6 miesięcy przed terminem wniesienia pozwu, co miało miejsce 22 marca 2016 r., sprawa niniejsza podlegała merytorycznemu rozpoznaniu. Powódka dochowała bowiem zakreślonego powołanym wyżej przepisem art. 479³⁹ k.p.c. terminu na wytoczenie niniejszego powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przeciwko pozwanemu, gdyż od momentu zaniechania stosowania wzorca do czasu złożenia pozwu nie upłynęło 6 miesięcy. Sąd zajął się więc zbadaniem zawartej we wzorcu klauzuli.

W ocenie Sądu powódka była też uprawniona do wystąpienia z niniejszym powództwem. Podnoszony bowiem przez obydwie strony fakt wpisania podobnej klauzuli do rejestru postanowień uznanych za niedozwolone prowadzonego przez Prezesa UOKiK pod pozycją 5988 na podstawie wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydanego w sprawie o sygn. XVII AmC 9585/12 z powództwa M. D. p-ko (...) S.A. z siedzibą w W. nie ma wpływu na niniejsze postępowanie, ponieważ toczy się ono przeciwko innemu przedsiębiorcy. Sąd Najwyższy w uchwale z 20 listopada 2015 r. o sygn. III CZP 17/15 (OSNC 2016 nr 4, poz. 40, str. 1, Legalis nr 1352251) wskazał wszakże, iż prawomocność materialna wyroku uznającego postanowienie wzorca umowy za niedozwolone po wpisaniu danego postanowienia do rejestru nie wyłącza powództwa o uznanie za niedozwolone postanowienia tej samej treści normatywnej, stosowanego przez przedsiębiorcę niebędącego pozwanym w sprawie, w której wydano ten wyrok. Z tych przyczyn brak jest negatywnej przesłanki procesowej w sprawie tożsamej klauzuli stosowanej przez innego przedsiębiorcę niż ten, którego podobna klauzula została wpisana do ww. rejestru.

Przechodząc do meritum Sąd zważył, że w postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone Sąd dokonuje abstrakcyjnej oceny wzorca celem ustalenia, czy zawarte w nim klauzule mają charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ k.c. Przy czym kontrola abstrakcyjna polega na kontroli wzorca jako takiego, w oderwaniu od konkretnej umowy, której wzorzec dotyczy. W przypadku kontroli abstrakcyjnej ocenie podlega treść danego postanowienia wzorca, a nie sposób jego wykorzystania, ponieważ w przypadku kontroli abstrakcyjnej nie bada się umowy łączącej strony, a jedynie wzorzec. Sąd nie analizuje zatem w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy przedsiębiorcą a potencjalnym konsumentem.

Z kolei niedozwolone postanowienia umowne określają przepisy art. 385¹ – 385³ k.c., mające na celu ochronę konsumenta przed niekorzystnymi postanowieniami umowy łączącej go z profesjonalistą.

W myśl art. 385¹ § 1 k.c., za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Z przytoczonego przepisu wynika zatem, że możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania zależna jest od spełnienia następujących przesłanek:

- 1) postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, a więc nie podlegało negocjacom;
- 2) ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami;
- 3) ukształtowane we wskazany sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta;
- 4) postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia.

Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie, natomiast brak pierwszej lub czwartej skutkuje tym, że Sąd nie dokonuje oceny danego postanowienia pod kątem abuzywności.

Analizując zakwestionowane przez powódkę postanowienie w oparciu o w/w kryteria, nie budzi wątpliwości Sądu, że konsumenci nie mieli wpływu na jego treść. Wzorzec OWU został ustanowiony samodzielnie przez Przedsiębiorcę, a zatem należało uznać, że postanowienie stanowiące jego część nie było z konsumentami uzgadniane indywidualnie.

Przedmiotowe postanowienie nie dotyczy także, zdaniem Sądu, głównych świadczeń umownych.

Do rozstrzygnięcia pozostała zatem jedynie kwestia, czy zakwestionowane przez powódkę postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Należy wskazać, że „dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc działania potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania. Pojęcie „interesów konsumenta” należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, mogą tu wejść w grę także inne aspekty: zdrowia konsumenta (i jego bliskich), jego czasu zbędnie traconego, dezorganizacji toku życia, przykrości, zawodu itp. Naruszenie interesów konsumenta wynikające z niedozwolonego postanowienia musi być rażące, a więc szczególnie doniosłe. Pojęcie „dobrych obyczajów” (w szczególności w stosunkach umownych między profesjonalistą a konsumentem) zdefiniowała judykatura - w orzeczeniu SN z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, IC Biul. SN 2006, nr 2, s. 86 wskazano, iż za „sprzeczne z dobrymi obyczajami” należy uznać wprowadzenie klauzul godzących w równowagę kontraktową, zaś „rażące naruszenie interesów konsumenta” polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta w określonym stosunku umownym.

Częstokroć konieczne jest również ustalenie, jak wyglądałyby prawa i obowiązki konsumenta w sytuacji braku analizowanej klauzuli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 roku, sygn. akt III SK 21/06 oraz z dnia 11 października 2007 roku, sygn. akt III SK 9/07). Jeżeli przepisy ogólne stawiają konsumenta w lepszej sytuacji niż postanowienia proponowanej umowy, to w zasadzie postanowienia te należy uznać za niedozwolone. Odstępstwo od tej zasady możliwe jest tylko, o ile zmiana jest uzasadniona specyfiką wzajemnych świadczeń lub jest kompensowana innymi postanowieniami wzorca.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że kwestionowana przez powódkę klauzula o treści **„§ 11 (...) S.A. nie odpowiada za szkody:**

5) wskutek kradzieży pojazdu lub jego części jeżeli:

d) uszkodzony nie przedłożył (...) S.A. dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, chyba że pojazd został utracony wskutek rozboju.” stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art.

W oparciu o przedmiotową klauzulę pozwane Towarzystwo (...) wyłącza bowiem swoją odpowiedzialność za szkody wywołane kradzieżą pojazdu ubezpieczonego w Towarzystwie w przypadku, gdy poszkodowany nie przedłożył określonych dokumentów, kluczy, urządzeń, mimo, że zgodnie z § 8 ust. 1 OWU za opłatą dodatkowej składki obejmuje ochroną ubezpieczeniową od szkód polegających na kradzieży pojazdu lub jego części pod warunkiem ubezpieczenia pojazdu od przyczyn wskazanych w § 6 na okres 12 miesięcy i zainstalowania w pojeździe wymaganych przez (...) S.A. urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, zgodnie z § 10. Tym samym po spełnieniu ww. wymogów, a w przypadku zajścia zdarzenia w postaci kradzieży pojazdu lub jego części, Towarzystwo powinno prawidłowo wywiązać się z umowy ubezpieczenia pojazdu, chyba że postępowanie poszkodowanego umożliwiło, ułatwiło dokonanie kradzieży, a właściwie zaniedbania poszkodowanego przyczyniły się do wystąpienia skutku w postaci kradzieży. Natomiast samo nieprzedstawienie dokumentów pojazdu, na podstawie których pojazd był dopuszczony do ruchu w dniu szkody oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podanej we wniosku ubezpieczeniowym, wraz z kompletem urządzeń uruchamiających urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, nie może wyłączać odpowiedzialności ubezpieczyciela, jeśli ewentualny brak tych dokumentów, urządzeń nie miał wpływu na dokonanie kradzieży. Niedopuszczalny jest zatem automatyzm uwolnienia się ubezpieczyciela od odpowiedzialności związanej z kradzieżą ubezpieczonego pojazdu w każdym przypadku nieprzedstawienia wymaganych dokumentów, urządzeń.

Wprawdzie z § 41 pkt 2 OWU wynika, że do obowiązków ubezpieczonego należy, w razie kradzieży pojazdu, przedłożenie (...) S.A. dokumentów potwierdzających pochodzenie pojazdu i umożliwiających jego identyfikację (brief, dokument odprawy celnej, umowa sprzedaży, faktura zakupu, karta pojazdu, dowód rejestracyjny pojazdu, pozwolenie czasowe) oraz kompletu kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu w liczbie nie mniejszej niż podana we wniosku ubezpieczeniowym wraz z kompletem sprawnych urządzeń uruchamiających zabezpieczenia przeciwkradzieżowe, a jeśli pojazd był wyposażony w zabezpieczenia kradzieżowe inne niż fabryczne, do obowiązków ubezpieczonego należy dodatkowo dostarczenie zaświadczenia o sprawności zainstalowanych urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, to jednak niedopełnienie tych obowiązków nie musiało mieć wpływu na zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego, tak więc warunkowanie odpowiedzialności okolicznościami, które mogą być irrelevantne w kontekście wystąpienia szkody jest niesłuszne i krzywdzące dla konsumenta, zwłaszcza, że poniesie on daleko idące negatywne konsekwencje finansowe w związku z niezyskaniem odszkodowania.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w myśl § 43 OWU w przypadku niedopełnienia przez ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w § 39- 42 (...) S.A. odmawia wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na ustalenie przyczyny wypadku, okoliczności wypadku, rozmiaru szkody lub wysokości odszkodowania. W świetle przytoczonego § 43 odmowa wypłaty całości lub części odszkodowania spowodowana niedopełnieniem obowiązków przez ubezpieczonego jest uzależniona od wpływu tych zaniedbań na możliwość dokonania stosownych ustaleń przez ubezpieczyciela i może być podyktowana wyłącznie winą umyślną lub rażącym niedbalstwem ubezpieczonego, podczas gdy zakwestionowany § 11 ust. 1 pkt 5 ppkt d OWU żadnych zależności nie przewiduje, bo zakłada automatyzm wyłączenia odpowiedzialności w razie niewypełnienia wskazywanych w klauzuli wymogów, stanowiących de facto obowiązki ubezpieczonego określone w § 41 OWU. Toteż w ocenie Sądu powstaje dysonans między tymi rozwiązaniami, zwłaszcza, że różne mogą być skutki niedopełnienia tych samych obowiązków przez ubezpieczonego na gruncie obydwu postanowień. Przykładowo w razie nieprzedłożenia przez ubezpieczonego dokumentów, urządzeń zakwestionowane postanowienie z założenia wyklucza odpowiedzialność ubezpieczyciela, zaś § 43 z góry tej odpowiedzialności nie wyłącza.

Reasumując, podważane postanowienie jest przykładem ustalenia takich warunków umownych, które mają na celu nieuzasadnione uniknięcie przez ubezpieczyciela odpowiedzialności umownej.

Zakwestionowany zapis bez wątplenia zatem, w ocenie Sądu, kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy ze względu na kategorię charakteru konsekwencji zachowania konsumenta polegającego na nieprzedłożeniu dokumentów pojazdu dopuszczających pojazd do ruchu

oraz wszystkich kluczy (fabrycznych urządzeń) służących do otwarcia pojazdu, które w sposób automatyczny skutkuje wyłączeniem odpowiedzialności (...) S.A. za poniesioną przez konsumenta szkodę i to niezależnie od stopnia jego winy oraz wpływu na zdarzenie ubezpieczeniowe, ustalenie jego przyczyn i okoliczności, rozmiaru szkody lub wysokości odszkodowania.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że zaskarżone postanowienie wzorca umownego stosowanego przez pozwanego w obrocie z konsumentami stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i zakazał jego stosowania na podstawie art. 479⁴² k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 98 i 99 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Na przyznane stronie koszty składają się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 120 zł - ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz.1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa wysokości 17zł.

Mając na uwadze wynik sprawy, orzeczenie dotyczące nakazania pobrania od strony pozwanej opłaty od pozwu uzasadnia przepis art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 623 ze zm.).

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt strony pozwanej zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ k.p.c.

SSO Maria Witkowska